

Wieża z bobrów

Co odczytamy z natury?

Przyglądając się różnym śladom zwierząt pozostawionym w terenie możemy odczytać zarówno gatunek, który je pozostawił, jak również ilość osobników, sposób przemieszczania się, kondycję, a czasami nawet płęć!

Kilka informacji:

Zwierzęta mogą pozostawiać po sobie wiele rodzajów śladów, czyli takich 'podpowiedzi', że w danym miejscu przebywały. Jednymi z najpopularniejszych śladów są tropy, czyli odbite na ziemi lub śniegu odciski łap. Jest ich jednak znacznie więcej! Do śladów należą chociażby odchody, charakterystyczne odgłosy, ślady żerowania czy wyleżyska. M.in. jelenie i sarny pozostawiają wyraźne ślady posiłków w postaci zgryzania [zjadanie pączków i pędów młodych drzewek], spałowania [obdzieranie zębami kory stojących drzew] lub czemchania [wycieranie scypułu na porożu o drzewa].

Interreg
Polska-Słowacja

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Jak wykorzystać w aspekcie artystycznym:

Możesz udać się na wyprawę i jak prawdziwy detektyw poszukać poszlak wskazujących na to, że przed Tobą już ktoś odwiedził to miejsce. Wypatruj uważnie śladów pozostawionych przez mniejsze i większe zwierzęta. Jeśli uda Ci się je odnaleźć, to spróbuj rozwikłać zagadkę korzystając z poniższych wskazówek. Po odkryciu 'właściciela' konkretnych śladów narysuj zarys zwierzęcia na kartonie w skali 1:1 i sfotografuj go przy tym śladzie. Ze swojej kolekcji fotograficznej możesz stworzyć artystyczne pocztówki z cyklu 'niewidzialne zwierzęta'.

Jak duże było zwierzę, które zrobiło ten ślad [np. jak wysoko musiało sięgnąć? jakiej wielkości jest otwór? jak długi jest jego krok? itd.]

Jaką częścią ciała zrobione zostało uszkodzenie? [np. czy widać ślady zębów? czy obiekt jest postrzępiony czy gładki w miejscu uszkodzenia? itd.]

Kiedy zostało zrobione uszkodzenie? [np. czy roślina, na której się ono znajduje, jest jeszcze żywa? czy miejsce uszkodzenia jest wyraźne, czy uległo już przekształceniu? itd.]

Interreg
Polska-Słowacja

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

UNIA EUROPEJSKA

Egzemplarz bezpłatny

Wyłącznie odpowiedzialność za zawartość niniejszej publikacji ponoszą jej autorzy i nie może być ona utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Unii Europejskiej. Publikacja zrealizowana w ramach mikroprojektu pt. „Czytanie natury” (INT/EB/BES/1/V/A/0198) współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Współpracy Transgranicznej INTERREG V-A Polska-Słowacja 2014-2020 oraz budżetu państwa.